

Puentes y muros

Liliana Livneh

Puentes y Mares
Diciembre 2006

Comisaria: Iris Kritzman
Traducciones: Einat Talmon
Ioram Melcer
Diseño Gráfico: Studio Leonardo
Fotografía de Obra: Avraham Hai
Fotografía de Taller: Peled Behrman

Impreso en Tel Aviv

Puentes y Mares | Liliana Livneh
Diciembre 2006

Liliana Livneh

Para el Instituto Cervantes de Tel Aviv y para mí misma, es un honor y un privilegio abrir las puertas de su Galería de Arte para el reencuentro y la fascinación con la nueva muestra de la producción pictórica de Liliana Livneh, *Puentes y mares*.

La primera vez que me asomé a la desnuda concreción de un cuadro de Liliana, fue en la casa de la añorada Sally Bendersky. En un inmenso salón bauhaus, aquél cuadro, soneto cromático, irradiaba empatía, una irresistible querencia hacia sus azules índigos, cinabrios, azules turquesas, reales, azules cobalto. Aquélla obra de Liliana iluminaba, conformaba y conquistaba, sin peaje a la compasión, aquella ilimitada y góticamente inabarcable estancia.

Puentes y mares.

Puentes hacia la rebeldía como libertad estética.

Puentes que hablan sobre un grito insonoro.

Puentes que unen el indivisible color de la belleza.

Mares a manos llenas teñidas de mar.

Mares nuestros mediterráneos, atlánticos nuestros.

Mares de nostalgia. Mares de Liliana. Mares de ti.

Liliana sueña puentes sobre los amaneceres del ocaso, invitándonos a embarcar sin pasaje, a subir sin escala a un velero vacío de capitanes, meciéndonos en sus hermosos, intangibles y homéricos mares de luz.

Liliana firma cada día con sus pinceles, un compromiso ético con la belleza, rubrica en sus lienzos, con espátula y sus propias manos, el tacto de lo onírico, el contacto con lo infinito, la trascendencia del arte.

Recuerdo muchas veces el cuadro de Liliana en el salón de Sally. Pero siempre renacerá también en mi memoria, la apasionada mirada de esta pintora sublime y necesaria, argentina e israelí, íntima y universal. La misma apasionada mirada, a través de la cual, se nos concede hoy un embriagador y privilegiado pasaporte hacia los paisajes en donde brota el genio creativo, ácrata y libertario, de Liliana Livneh.

Rosa Moro

Directora del Instituto Cervantes de Tel Aviv

Diciembre de 2006

Puentes y Mares

Porque hay una forma en que la geografía de nuestra infancia hace su camino a nuestros huesos

Chitra Banerjee Divakaruni

Con enérgicas pinceladas construye puentes sobre las aguas.

El fruto artístico de Liliana Livneh, nacida en Argentina, se conecta con el mar, para ella, el mar es y ha sido siempre su fuente de energía.

Azules para ese mar, para España rojos cadmios, para Israel ocre. En esa gama de colores los ojos de Liliana definen su lazo con ambos países.

En sus trabajos anteriores, el mar era la cuna de la cultura de Grecia y Micenas, generando cariátides, mujeres que portan capiteles sobre sus cabezas.

En los trabajos de hoy, el mar adquiere también el valor de puente entre continentes y personas, es una apertura hacia la esperanza.

El desarrollo de este significado adicional se aprecia en la forma de tratar el objeto, que deja de ser centro conceptual para convertirse en ancla de lo abstracto.

El uso de rojos y ocre es también nuevo en la paleta de Liliana y, a pesar de eso -quizás por lo mismo-, la mayoría de las obras no llevan la fuerte masa de color que le es habitual. Ahora hay más espacios blancos,

más apertura, más zonas etéreas, más poética, como sucede después de una limpieza espiritual.

En esta muestra estamos frente a trabajos en papel y en lienzos que ofrecen zonas abiertas, desnudas. La diversidad de formatos transmite el concepto de la artista, que ve cada obra como un fragmento de la inmensidad del mar o una ventana hacia el espacio infinito.

El poeta chileno Gonzalo Rojas dijo que Liliana es *única en su luz* y se ha escrito que quizás la misma artista es la cariátide que lleva el pesado capitel sobre su cabeza,. Por mi parte, me atrevo a decir que Liliana es *puente* y que cada vez que una delicada línea cruza el lienzo, o una fuerte pincelada se expande, las fronteras físicas desaparecen y el diálogo se hace posible.

En las obras *Puente Vivo* y *Modelos de puente y puente modelo*, los puentes no son construcciones de ingeniería, sino el simple encuentro de dos figuras. Es que, con su metáfora del puente y a través de su arte, el encuentro mágico de dos distintos, el encuentro con la otredad recibe una dimensión física real. A partir de ahí, la utopía de un puente hecho de seres humanos llega a parecernos posible y probable.

Iris Kritzman

Liliana Livneh

Liliana Livneh es una artista que utiliza la figura humana, hombre, mujer, para expresar lo abstracto. Su obra se identifica con una misteriosa percepción del ser humano y su lugar en el mundo, su fuerza y su fragilidad, y quizás, la fuerza de esa fragilidad.

Los materiales, lo táctil y su decir sensorial en el contacto mismo y su uso crean el nexo y son metáforas de lo cognitivo, de lo intelectual.

La mezcla de texturas, contrastes y de técnicas no ortodoxas (como el uso de asfalto, o la mezcla de óleo y acrílico) hablan del contraste de la vida misma, lo cotidiano y lo divino, lo eterno y lo efímero, lo físico y lo etéreo, la inclusión de textos que escribe la artista en muchas de sus obras son elementos que bien pueden leerse y tienen relación con lo pintado, pero también son parte integral de ellas, esta acción milenaria del decir impreso o grabado funciona al mismo tiempo como una línea de factura estética.

En uno de sus catálogos aparece la frase del poeta Antonio Porchia que dice: *Situado en alguna nebulosa lejana hago lo que hago para que el universal equilibrio de que soy parte no pierda el equilibrio.*

Liliana, que además de pintar mujeres cariátides que portan capiteles de la vieja Grecia en el vacío actual, mares y cielos, se compromete en la vida misma con la idea de *Conocerse* para respetar lo diverso, ceer en el hombre y en su capacidad de preferir la paz, es identificable con ese equilibrio necesario que intenta poner poesía en la locura.

La condición del artista en una sociedad en estado de conflicto requiere a veces un compromiso ético e incluso político. En la frontera entre la guerra y la paz, la represión y la aspiración a la dignidad, la ocupación y la libertad el arte de Liliana Livneh pretende romper barreras y construir puentes. La paz se gana no solo en el campo político- de hecho allí se esta perdiendo – sino en la capacidad de la sociedad civil de resistir la tentación de la indiferencia, y en definitiva el declive hacia la barbarie.

El arte de Liliana Livneh es un grito por la libertad, un ejercicio fantástico hacia lo mas real y concreto a través de lo abstracto y lo sublime .

Prof. Shlomo Ben-Ami

Puentes y Mares

Liliana Livneh

Nace en Buenos Aires, Argentina.

Vive y crea en Hertzliya, Israel.

Cree en puentes vivos .

Cree también que cuando el mundo se cansa de sus miserias será salvado por la poesía

Exposiciones Personales

1984 Casa del Artista, Tel Aviv.

1986 Casa del Artista, Jerusalén.

1995 Galería Amalia Arbel Hertzliya, Israel.

1995 *Lo Eterno, Lo Efímero*, Casa Argentina en Jerusalén.

1995 *Sólo un Hombre, Sólo una Mancha*, Galería Danon, Tel Aviv.

1996 *Hombres y Cariátides*, Galería Tiroche Jaffa Antigua, Israel.

1996 *Diálogo con Oscar Cerruto*, 50 Aniversario de la UNESCO, La Paz, Bolivia.

1997 *25 Dibujos de Diálogo con Cerruto*, Convención de Presidentes Americanos, Santa Cruz, Bolivia.

1998 *Hombres y Cariátides*, Galería ArteX Arte, Buenos Aires, Argentina. Proyecto Belgrano Puertas Abiertas II

1998 *Cincuenta Años, Cincuenta Obras*, Embajada de Chile Hertzliya, Israel.

1999 *Manos y Palomas*, Trabajo especial para Centro Peres por La Paz, Israel-México.

2001 Pintura y Diseño de Logo que identifica a la Cátedra Interdisciplinaria por la Paz Shimon Peres, Universidad de Anahuac, México.

2001 *Diálogo y Rescate de la Memoria*, Windows Museum, Ramat Aviv, Israel.

2002 *Entre Tierra y Cielo*, Instituto Cervantes, Tel Aviv.

2005 *Memoria* Centro Pignatelli Fundación Seminario por la Paz, Zaragoza, España.

2005 *Pinturas y Dibujos*, Muzej Grada Koprivnica, Koprivnica, Croacia.

2006 *Mujeres Cariátides*, IV Coloquio Internacional Protagonismo Femenino en la historia de América Latina y España, Gilman Bldg. Universidad de Tel Aviv.

2006 *Pinturas y Dibujos* Exposición Itinerante, Muzej Grada Virovitica, Virovitica, Croacia.

2006 Proyecto 250 Años de la Ciudad de Bjelovar, Pinturas y Dibujos Exposición Itinerante, Muzej Gradski Bjelovar, Croacia .

2006 *Puentes y Mares*, XX Aniversario de relaciones diplomáticas Israel y España, Instituto Cervantes Tel Aviv.

Exposiciones colectivas selectas

1981 Museo Hertzliya, Israel.

1982 Bial de Artistas Jóvenes, Museo de Arte Moderno Haifa, Israel.

1982 Museo Hertzliya, Israel

1983 *Paisaje Humano*, Museo Holon, Israel.

1985 *Violencia*, Casa del Artista Tel Aviv.

1985 *Violencia*, Casa del artista, Jerusalén.

1986 *Premi Internacional de Dibuix XXV*, Fundación Joan Miró, Barcelona, España.

1986 *Grand Prix International D'Arts Plastiques*, Niza, Francia.

1987 Goetheburg Exhibition, Suecia.

1990 Kunstler Aus Hertzliya Stellen in Marl, Alemania.

1995 Kunstler in Mulheim and der Ruhr, Alemania.

1997 *Iberoamérica Pinta*, Casa de América, Madrid, España.

1997-2000 - *Iberoamérica Pinta*, Muestra Itinerante, Museo José Cuevas, México, Museo de Arte de Lima, Perú, Centro Cultural Recoleta Buenos Aires, Argentina, Centro Cultural Mapocho, Santiago de Chile ...

1998 *Ruta de Paz*, Galería Teatro Guivataim, Israel.

1999 *Libros de Artistas*, Biblioteca Nacional, Buenos Aires, Argentina.

2000 *Drishat Shalom, Votos de Paz*, Centro Artístico Guivat Haviva, Israel.

2000 *Milestones for Peace*, Proyecto Colectivo Itinerante.

Puentes y Mares

Liliana Livneh

Atelier: Igal Alon, 27, Hertzliya, 46324, Israel

Tel: +(972) 9-9504371

móvil: +(972) 523-312231

e-mail: yochliv@netvision.net.il

www.artlog.co.il/liliana

Permanencia 2006,
óleo sobre papel, 50x65cm.

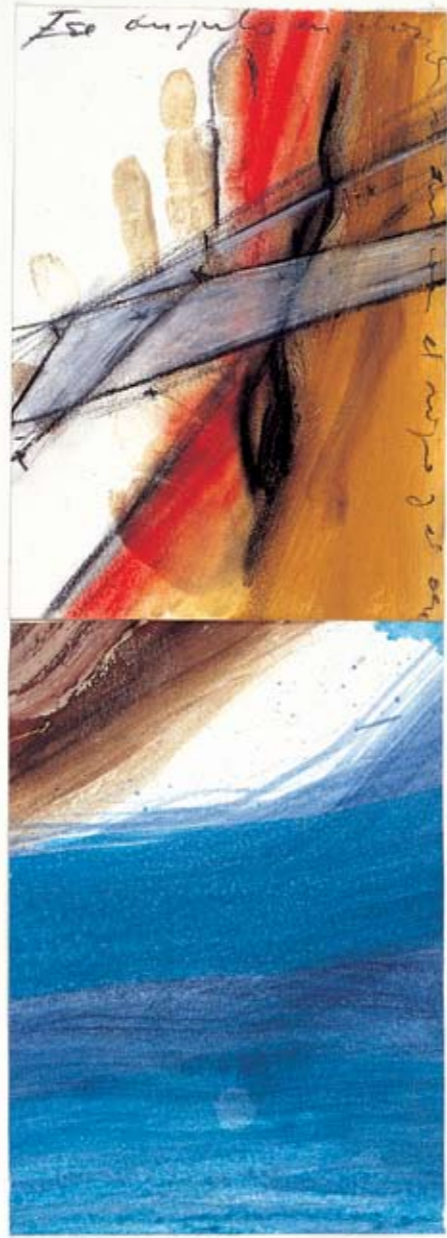
שהות, 2006,
שמן על בד, 50x65 ס"מ.

Agua glauca, 2006,
óleo sobre papel, 50x65cm.

מים ירוקים כמו עיני אתנה, 2006,
שמן על נייר, 50x65ס"מ.

Puente y mar I, 2006,
óleo sobre papel, 50x 18cm.

Puente y mar II, 2006,
óleo sobre papel, 50x 18cm.

Puente y mar III, 2006,
óleo sobre papel, 50x 18cm.

גשר ים I, 2006,
שמן וטכניקה מעורבת על נייר, 18x50 ס"מ.

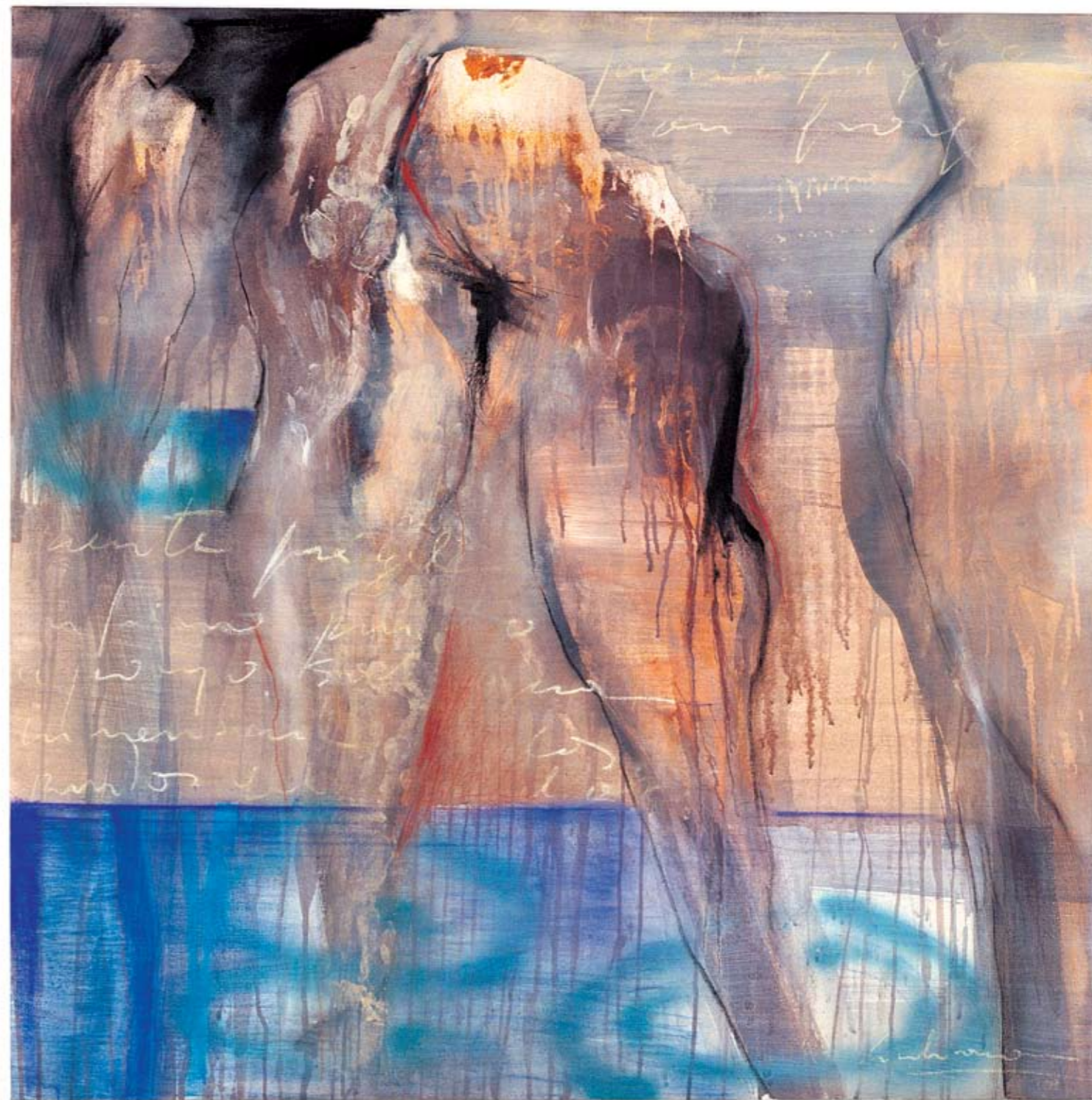
גשר ים II, 2006,
שמן וטכניקה מעורבת על נייר, 18x50 ס"מ.

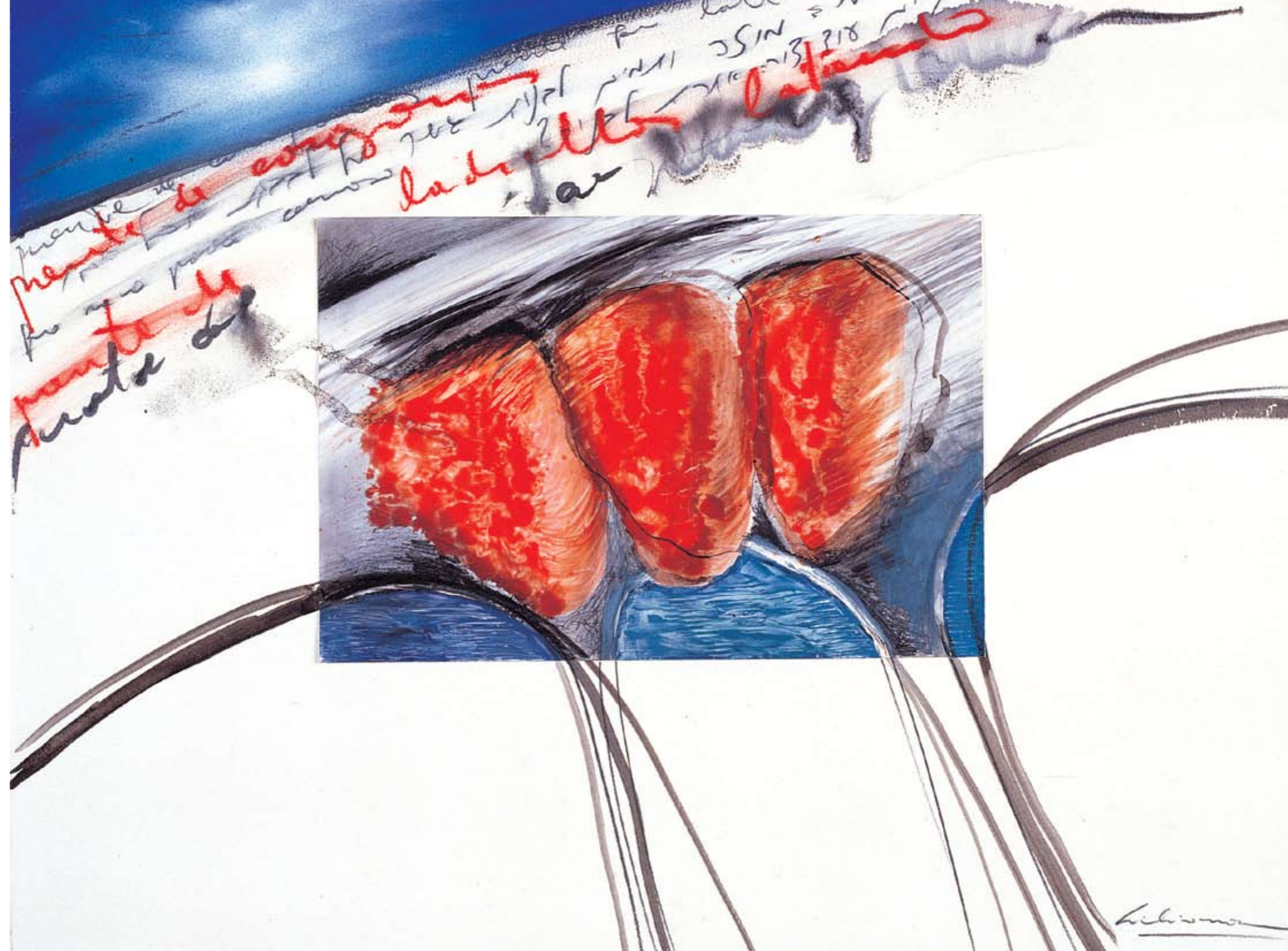
גשר ים III, 2006,
שמן וטכניקה מעורבת על נייר, 18x50 ס"מ.

Puente Cariátides, 2006,
óleo carbón y acrílico sobre lienzo, 100x100cm.

גשר קריאטידות, 2006,
שמן, פחם ואקרילי על בד, 100x100 ס"מ.

Puente de Corazones, 2006,
óleo, tinta y pastel sobre papel 50x65cm.

גשר של לבבות, 2006,
שמן, דיו ופסטל על נייר, 50x65 ס"מ.

Modelos de puentes y puente modelo, 2006,
acrílico y pastel sobre lienzo, 30x160cm.

דוגמאות של גשרים וגשר לדוגמא, 2006,
אקרילי ופסטל על בד, 160x30 ס"מ.

Puente vivo, 2006,
óleo y técnica mixta sobre papel, 50x65cm.

גשר חי, 2006,
שמן וטכניקה מעורבת על נייר, 50x65ס"מ.

Puente Madrid - Tel Aviv, 2006.
Oleo, carbón y acrílico sobre tela, 100x100 cm.

גשר מדריד- תל אביב, 2006,
שמן, פחם ואקרילי על בד, 100x100 ס"מ.

Pont des Arts, 2006.
Oleo y técnica mixta sobre papel, 65x50 cm.

פונט ד'ארט, 2006,
שמן וטכניקה מעורבת על נייר, 65x50 ס"מ.

Puente y mar IV, 2006,
óleo sobre papel, 50x 18cm.

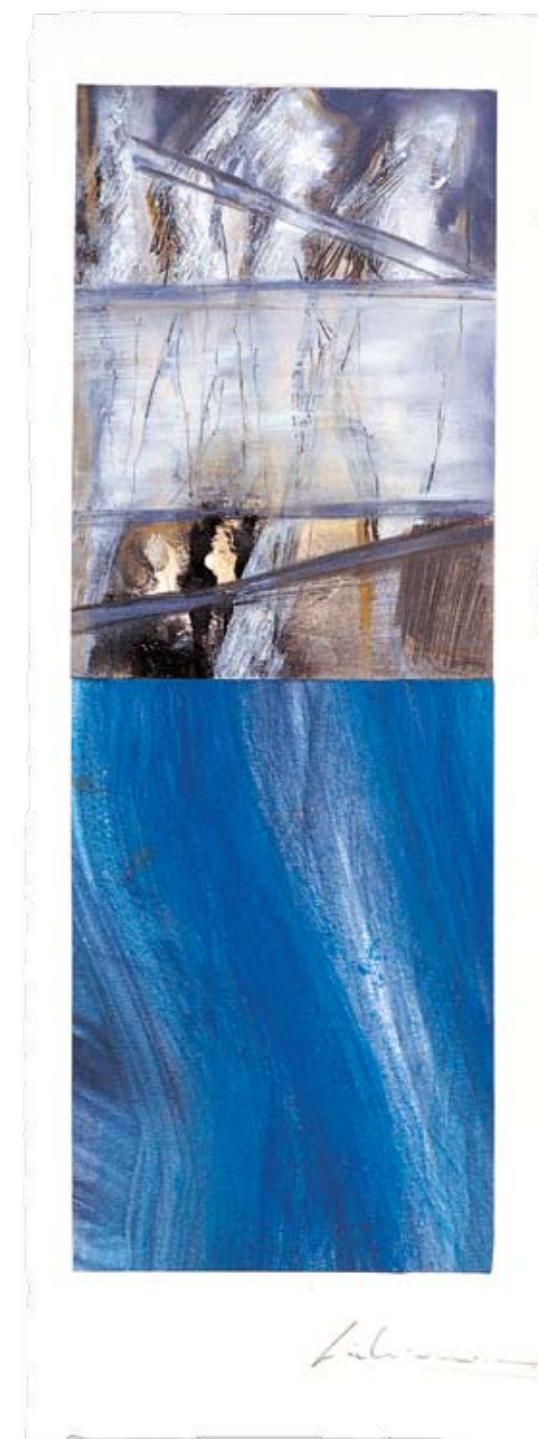
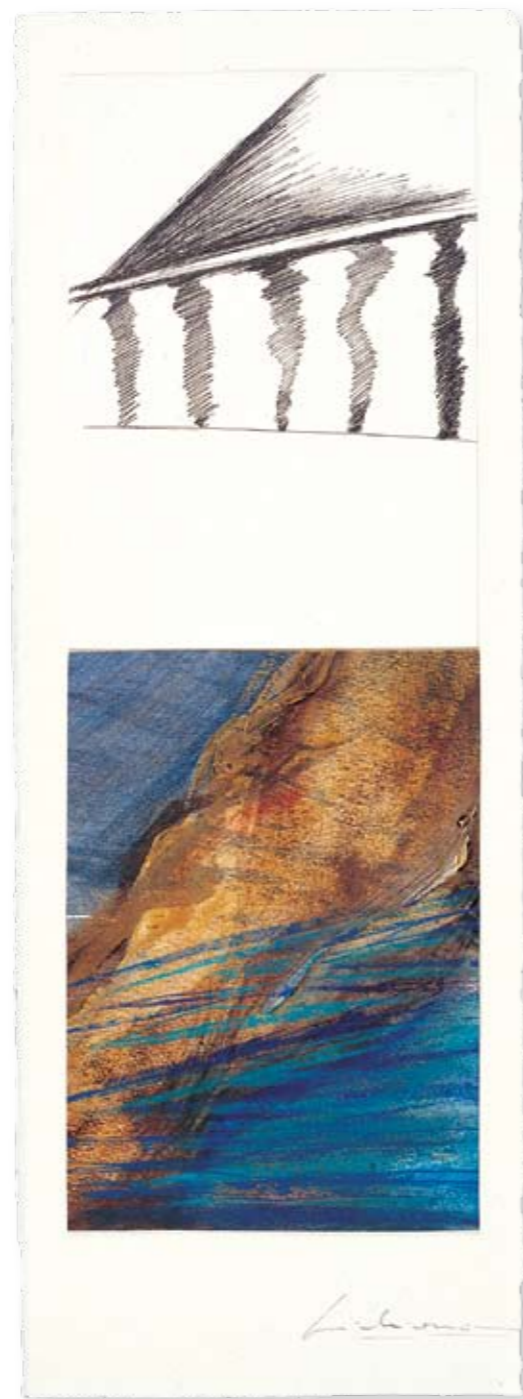
Puente y mar V, 2006,
óleo sobre papel, 50x 18cm.

Puente y mar VI, 2006,
óleo sobre papel, 50x 18cm.

גשר וים ו, 2006,
שמן וטכניקה מעורבת על נייר, 18x50 ס"מ.

גשר וים ו, 2006,
שמן וטכניקה מעורבת על נייר, 18x50 ס"מ.

גשר וים ו, 2006,
שמן וטכניקה מעורבת על נייר, 18x50 ס"מ.

Aguas fosforescentes, 2006,
acrílico y tintas sobre papel, 50x65cm.

מייס זוהרים, 2006,
אקרילי ודיו על נייר, 50x65 ס"מ.

ליליאנה ליבנה, נולדה בבואנוס איירס, ארגנטינה. חייה ועבודתה בהרצליה. מאמינה בגשרים חיים. מאמינה גם כי כאשר העולם יתעייף מסבל ואומללות יגאל על ידי השירה.

תערוכות יחיד

- 1984 בית האומנים, תל-אביב, ישראל.
- 1986 בית האומנים, ירושלים, ישראל.
- 1995 גלריה עמליה ארבל, הרצליה, ישראל.
- 1995 הנצחי, החולף, בית ארגנטינה, ירושלים, ישראל.
- 1995 רק כתם, רק אדם, גלריה דנון, תל-אביב, ישראל.
- 1996 גברים וקריאטידות, גלריה תירוש, יפו העתיקה, ישראל.
- 1996 דיאלוג עם אוסקר סרוטו, 50 שנה לאונסקו, לה פאז, בוליביה.
- 1997 25 רישומים מתוך דיאלוג עם סרוטו, ועידת הנשיאים האמריקאים, סנטה קרוז, בוליביה.
- 1998 גברים וקריאטידות, גלריה ארטה x ארטה, בואנוס איירס, ארגנטינה פרויקט בלגראנו דלתות פתוחות II.
- 1998 חמישים שנה חמישים עבודות, שגרירות צ'ילה, הרצליה, ישראל.
- 1999 ידיים יוניים, עבודה מיוחדת עבור מרכז פרס לשלום, ישראלמקסיקו.
- 2001 החזרת הזיכרון, מוזיאון חלונות, רמת-אביב, ישראל.
- 2001 לוגו ועיצוב המייצג את הקתדרה שמעון פרס ללימודים בינלאומיים בשביל השלום, אוניברסיטת אגואאק, מקסיקו סיטי, מקסיקו.
- 2002 בין שמיים וארץ, מכון סרוונטס, תל-אביב, ישראל.
- 2005 ממוריה, מרכז פיניאטלי, פונדסיון סמינר לשלום, סרגוסה, ספרד.
- 2005 ציורים ורישומים, מוזיאון קופריבניצה, קרואטיה.
- 2006 נשים קריאטידות, דיאלוג בינלאומי IV, דמות האישה

- בהיסטוריה של אמריקה הלטינית וספרד, בניין גילמן, אוניברסיטת תל-אביב, ישראל.
- 2006 ציורים ורישומים, תערוכה ניידת, מוזיאון וירוויטיצה, וירוויטיצה, קרואטיה.
- 2006 פרויקט 250 שנה לעיר ביילובר, ציורים ורישומים, מוזיאון ביילובר, קרואטיה.
- 2006 גשרים וים, 22 שנה לקיום יחסים דיפלומטיים ישראל-ספרד, מכון סרוונטס, תל-אביב, ישראל.

תערוכות קבוצתיות

- 1981 - 1982 מוזיאון הרצליה, ישראל.
- 1982 ביאנלה לאמנים צעירים במוזיאון חיפה, מוזיאון לאומנות מודרנית, חיפה, ישראל.
- 1982 מוזיאון הרצליה, ישראל.
- 1983 נוף אנושי, מוזיאון חולון, ישראל.
- 1985 אלימות, בית האומנים, תל-אביב, ישראל.
- 1985 אלימות, בית האמנים, ירושלים, ישראל.
- 1986 פרס בינלאומי לרישום, פונדסיון חואן מירו, ברצלונה, ספרד.
- 1986 פרס בינלאומי לאומנות פלסטית, ניס, צרפת.
- 1987 תערוכת גיטהבורג, שכדיה.
- 1990 אמני הרצליה מציגים במרל, גרמניה.
- 1995 אמנים ישראלים מציגים במולהיים אונד דר רור, גרמניה.
- 1997 איברואמריקה מציירת, בית אמריקה, מדריד, ספרד.
- 1998 דרך השלום, גלריה תיאטרון גבעתיים, ישראל.
- 1997 - 2000 איברואמריקה מציירת, תערוכה ניידת, מוזיאון חוסה קואבס, מקסיקו, מוזיאון אמנות, לימה פרו, מרכז תרבות רקולטה, בואנוס איירס, ארגנטינה, מרכז תרבות מאפוצ'ו, סנטיאגו דה צ'ילה...
- 1999 ספרי אמן, הספרייה הלאומית בבואנוס איירס, ארגנטינה.
- 2000 דרישת שלום, מרכז אמנות גבעת חביבה, ישראל.
- 2000 אבן השלום, פרויקט נייד.

ליליאנה ליבנה

רח' יגאל אלון 27, הרצליה, 46324, ישראל.
 טל: 9-9504371 (972)
 נייד: 523-312231 (972)
 דוא"ל: yochliv@netvision.net.il
 www.artlog.co.il/liliana

עושה את שאני עושה כדי ששווי-המשקל האוניברסלי שאני חלק ממנו לא יאבד את שווי-המשקל.

ליליאנה, שפרט לכך שהיא מציירת נשים קריאטיביות הנושאות כותרות של יוון העתיקה בריק העכשווי, ימים ושמיים, מביעה מחויבות לחיים עצמם. המחויבות הזאת מתבטאת באמצעות רעיון ההכרה העצמית מתוך כוונה לכבד את השונה, להאמין באדם וביכולתו להעדיף את השלום. בכך אפשר לזהות בינה ובין שווי-המשקל הדרוש כדי לטעת שירה בטירוף.

מצבו של האמן בחברה הנתונה בעימות דורש לעתים פשרה אסתטית ואף פוליטית. בגבול בין המלחמה והשלום, בין הדיכוי והשאיפה לכבוד, בין הכיבוש והחירות, אמנותה של ליליאנה ליבנה מבקשת לפרוץ גבולות ולבנות גשרים. שלום מושג לא רק בשדה הפוליטי - מה גם שבדיוק בשדה הזה דומה שהשלום חומק מאיתנו - אלא ביכולתה של החברה האזרחית לעמות בפני הפיתוי לשקוע באדישות, להידרדר אל תהום הברבריות.

אמנותה של ליליאנה ליבנה היא זעקה לחירות, מהלך פנטסטי אל עבר היסוד המציאותי והמוחשי באמצעות המופשט והנישגב.

פרופ' שלמה בן-עמי

ליליאנה ליבנה היא אמנית העושה שימוש בדמות אדם - גבר או אישה - כדי לבטא את המופשט. יצירתה מזדהה עם תפיסה מסתורית של האדם ושל מקומו בעולם, תפיסה החובקת את כוחו של האדם וגם את שברירותו, ואולי אף את כוחה של אותה שברירות.

החומרים, מגע החומרים, האמירה החושית שבמגע עצמו וכן השימוש בחומר ובאיכותו יוצרים את הקשר עם ההיבט הקוגניטיבי והאינטלקטואלי, והם גם מטפורה להיבט הזה, השכלי.

עירוב הטקסטורות והטכניקות הלא-שגרתיות והניגוד בין טכניקות שונות (כמו השימוש באספלט או העירוב בין שמן ואקרילי) מבטאים את הניגוד שבחיים עצמם, את העירוב והניגוד בין היומיומי והאלוהי, בין הנצחי ובין מה שהוא בן-חלוף, בין הפיזי והלא-מוחש.

העובדה שיצירות רבות כוללות טקסטים שנכתבו בידי האמנית עצמה מוסיפה יסוד שאפשר לקרוא אותו כפשוטו אולם מובן שהוא גם קשור לדימוי המצויר, בלי להיות נפרד ממנו אולם גם בלי להיבלע בו. המעשה עתיק-היומין הזה של יצירת מילה כתובה או חרוטה פועלת לא רק בדרך הקלאסית אלא גם כקו-שבר אסתטי מובהק.

באחד הקטלוגים של ליליאנה ליבנה מופיע משפט של המשורר אנטונו פורקיה: **ממקומי בעננה רחוקה אני**

עבור מכון סרוונטס בתל-אביב ועבורי אישית, כבוד גדול הוא וגם זכות לפתוח את שעריה של הגלריה לאמנות למפגש מחודש ולחוויה המרתקת הגלומה בתערוכה החדשה של פרי יצירתה בציור של ליליאנה ליבנה, "גשרים וים". הפעם הראשונה שבה התקרבת למימוש העירום של תמונה של ליליאנה היה זה בביתה של סלי בנדרסקי החסרה לנו כל-כך. בסלון ענק בסגנון באוהאוס, הציור ההוא, סונטה כרומטית, קרן אמפתיה, תחושה שאי-אפשר לעמוד בפניה של חום וחיבה כלפי גוונים בכחול אינדיגו, ארגמני, גוונים של כחול טורקיז, גוונים מלכותיים, סוגים של כחול קובלט. היצירה ההיא של ליליאנה האירה את אותו חלל בלתי-מוגבל, חלל החדר שבאיזשהו אופן גותי לא הייתה אפשרות להכילו - האירה וגם הפיסה וכבשה אותו בלי לוותר על רגש החמלה.

גשרים וים.
גשרים אל ההתמרדות כמו חירות אסתטית.
גשרים שמדברים על זעקה ללא קול.
גשרים המחברים את צבעו הבלתי ניתן לחלוקה של היופי.
ימים בידיים מלאות וצבועות בים.
ימים שלנו, ימים ים-תיכוניים, ימים אטלנטיים שלנו.
ים של נוסטלגיה. ים של ליליאנה. ים שלך.

ליליאנה חולמת גשרים על שעות של שחר בשקיעה במערב, מזמינה אותנו לעלות ללא כרטיס, לעלות ללא סולם, אל סיפנה של מפרשית נטולת קברניטים, בעוד מערסלת אותנו עלי ימים יפהפיים, בלתי-מוחשים והומריים, ימים של אור.

ליליאנה חותמת יום ביומו במכחוליה על מחויבות אתית עם היופי, מתווה על בדיה, במרית ובעצם ידיה, את הנגיעה בממלכת החלומות, המגע עם האינסופי, עם הטונסצנדנטיות של האמנות.

אני נזכרת לעתים קרובות בציור של ליליאנה בסלון של סלי. אבל תמיד ישוב וייוולד בזכרוני אותו מבט מלא תשוקה של הציירת המשובחת וההכרחית הזו, ארגנטינית וישראלית, אינטימית ואוניברסלית. אותו מבט מלא תשוקה, שדרכו מוענק לנו היום דרכון משכר ומיוחד במינו אל הנופים שבהם צומחת גאונות היצירה, החופשיה ממוסרות הסמכות, המצדדת בחירות האישית, של ליליאנה ליבנה.

רוסה מורו
מנהלת מכון סרוונטס בתל-אביב
דצמבר 2006

"יש דרך שבה עושה הגיאוגרפיה של הילדות שלנו את דרכה אל עצמותינו".
צ'טרה בנרגי דיוואקרוני

במשיכות מכחול עזות היא בונה גשרים על פני המים. הנביעה האמנותית של ליליאנה ליבנה, ילידת ארגנטינה, קשורה לים כי לדבריה, הים הוא מקור תמידי של חמצן ואנרגיה.

בעבודותיה הקודמות הים סימל את ערש התרבות ההיסטורית של יוון ומיקנה ובא לידי ביטוי בציורי קריאטידות, נשים הנושאות את הקפיטלים על ראשם. בעבודות אלה, נוסף מימד - הים הוא גם גשר בין יבשות, בין אנשים ופתח לתקווה, למרחב.

התפתחות בסגנון ניכרת בעבודות אלו בהתייחסות אל האובייקט - לא עוד מרכז התוכן אלא עוגן לאבסטרקט.

כחול לים, אדום לספרד, אוקר לישראל, כך צבוע הקשר בין ישראל לספרד בעיניה.

השימוש בצבעי אדום ואוקר גם הוא חדש בפלטה של ליליאנה, ולמרות זאת ואולי בגלל, אין ברוב היצירות את האימפסטו החזק ומסה של צבע האופייני לה.

בתערוכה יש עבודות רבות על נייר וקטעים של בדים

חשופים, יש יותר אזורים לבנים והאימפקט מתקבל יותר פתוח, יותר איטרי, יותר פואטי כמו אחרי טיהור. הפורמטים השונים משקפים את תפישת האמנית כי כל עבודה היא בעצם מקטע, פרגמנט, הצצה כמו מבעד לחלון אל המרחב האינסופי, אל הים, אל האפשרויות.

המשורר גונסלו רוחס אמר שליליאנה היא **יחידה וייחודית באור שלה**. לא פעם כתבו שאולי האמנית היא בעצמה דמות הקריאטידה אשר נושאת את כובד הקפיטל על ראשה. אני הייתי אומרת שליליאנה עצמה היא גשר וכל פעם שקו עדין חוצה את הבד או שמשרכת מכחול עזה נפרסת, הגבולות הפיזיים נעלמים, המרחקים קטנים, הדיאלוג נעשה אפשרי.

ביצירות **גשר חי** או **דוגמאות של גשר וגשר לדוגמה**, הגשרים הם לא בניה הנדסית, אלא חיבור של דמויות והאוטופיה של גשר בנוי מאנשים היא טבעית וריאלית.

ליליאנה ליבנה עוסקת במטפורה של גשר ונראה שבאמנותה, החיבור הקסום בין שני שונים, מקבל מימד פיזי מציאותי ואפשרי.

איריס קריצמן - אוצרת

גשרים וים | ליליאנה ליבנה
דצמבר 2006

גשרים וים
דצמבר 2006

אוצרת התערוכה: **אריס קריצמן**
תרגומים: **עינת טלמון**
יורם מלצר
עיצוב גרפי: **סטודיו לאונרדו**
צילום היצירות: **אברהם חי**
צילום בסטודיו: **פלד ברמן**

הודפס בתל-אביב

חשבים י"ח

ליליאנה ליבנה